

Domáca úloha cvičenie 10 - riešenie

DÚ: Vyjadrite explicitne n -tý člen postupnosti $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ takej, že $a_n = a_{n-1} + \frac{1}{n(n+1)}$, kde $a_1 = \frac{1}{2}$. Určte hodnotu a_n pre $n = 999$. Vypočítajte $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$.

Riešenie:

Vyjadrimo niekoľko prvých členov postupnosti $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$:

$$\begin{aligned} a_1 &= \frac{1}{2} \\ a_2 &= a_1 + \frac{1}{6} = \frac{1}{2} + \frac{1}{6} = \frac{3}{6} + \frac{1}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} \\ a_3 &= a_2 + \frac{1}{12} = \frac{2}{3} + \frac{1}{12} = \frac{8}{12} + \frac{1}{12} = \frac{9}{12} = \frac{3}{4} \\ a_4 &= a_3 + \frac{1}{20} = \frac{3}{4} + \frac{1}{20} = \frac{15}{20} + \frac{1}{20} = \frac{16}{20} = \frac{4}{5} \\ &\vdots \end{aligned}$$

Z toho: $a_n = a_{n-1} + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{n}{n+1}$. Dokážeme matematickou indukciou. Pre $n = 1$ zrejmé platí $a_n = \frac{n}{n+1}$, pretože: $a_1 = \frac{1}{2}$. Nech $a_{n-1} = \frac{n-1}{n}$, ukážeme, že $a_n = \frac{n}{n+1}$:

$$\begin{aligned} a_n &= a_{n-1} + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{n-1}{n} + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{(n-1)(n+1)}{n(n+1)} + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{n^2 - 1}{n(n+1)} + \frac{1}{n(n+1)} \\ &= \frac{n^2 - 1 + 1}{n(n+1)} = \frac{n^2}{n(n+1)} = \frac{n}{n+1} \end{aligned}$$

Hodnota a_n pre $n = 999$ teda bude: $a_{999} = \frac{999}{1000} = 0,999$.

Vypočítajme limitu postupnosti $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1-1}{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} 1 - \frac{1}{n+1} = 1 - 0 = 1.$$